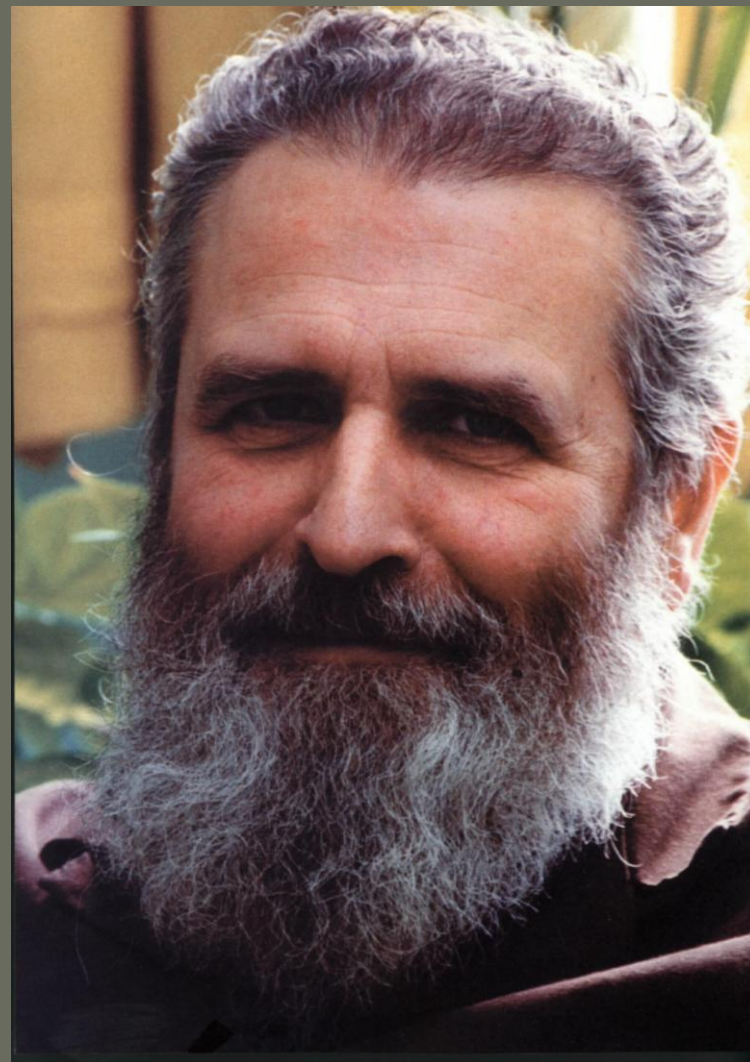

GUZSIK TAMÁS

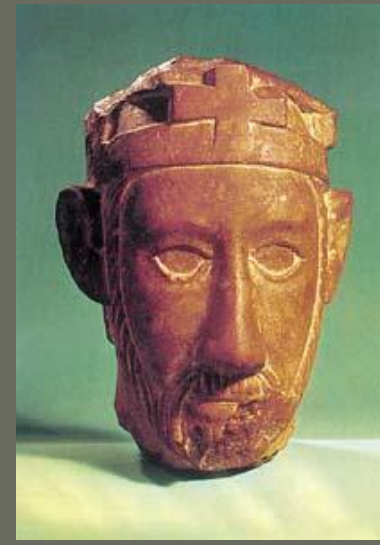
1947 - 2002

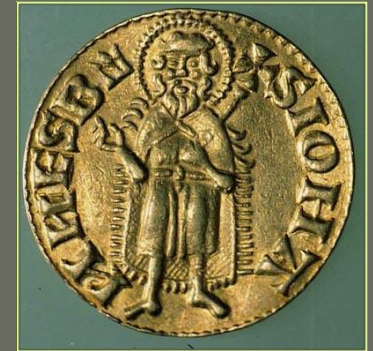
FÉLÉVI MENETREND

1.	09. 14.	BEVEZETÉS, KUTATÁSTÖRTÉNET
2.	09. 21.	ÉLETKÖRÜLMÉNYEK A KÁRPÁT-MEDENCÉBEN
3.	09. 28.	AZ ELSŐ KIRÁLYI MŰHELYEK
4.	10. 05.	A KORAI BENCÉS MONOSTOROK
5.	10. 12.	A CISZTERCI REND ÉPÍTÉSZETE
6.	10. 19.	KIRÁLYI MŰHELYEK A KORAI GÓTIKÁBAN
7.	10. 26.	A NEMZETSÉGI ALAPÍTÁSÚ MONOSTOROK
8.	11. 09.	A VÁROSI SZERZETESRENDEK ÉPÍTÉSZETE
9.	11. 16.	A VÁROSOK SZAKRÁLIS ÉPÍTÉSZETE
10.	11. 23.	A VÁROSOK VILÁGI ÉPÍTÉSZETE
11.	11. 30.	VÁRÉPÍTÉSZET
12.	12. 07.	ZÁRTHELYI (az előadás helyén és idejében)
13.	12. 14.	PÓTZÁRTHELYI (külön megbeszélés szerint)

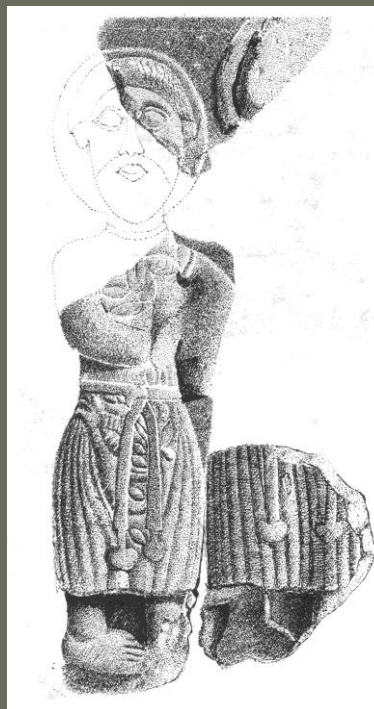
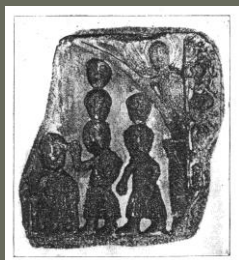
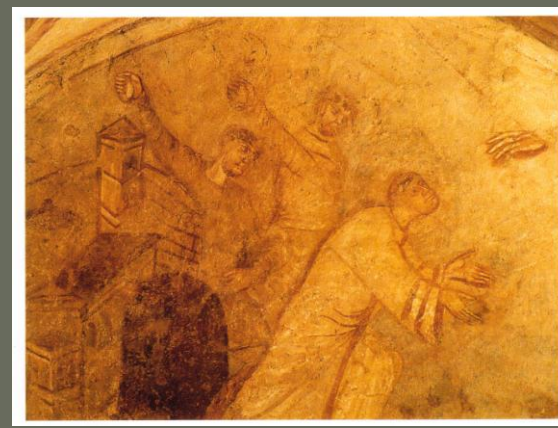
KI VAN A TÍEZRESEN?

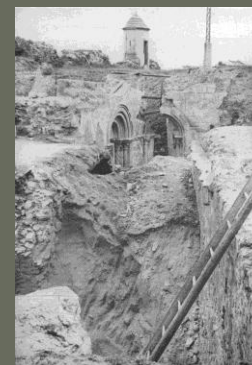
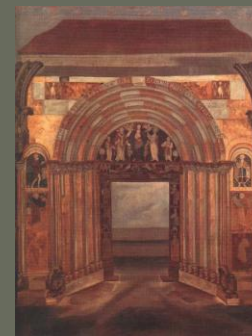
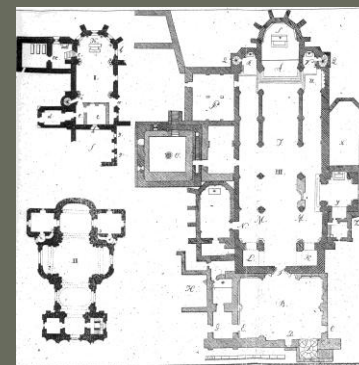
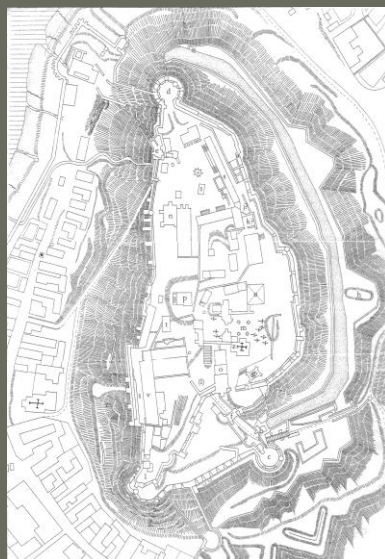
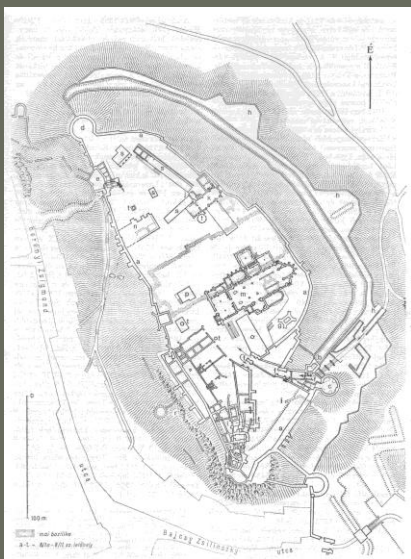
...ÉS A KÉTSZÁZASON?

KÖZÉPKORI FEJTÖRŐ

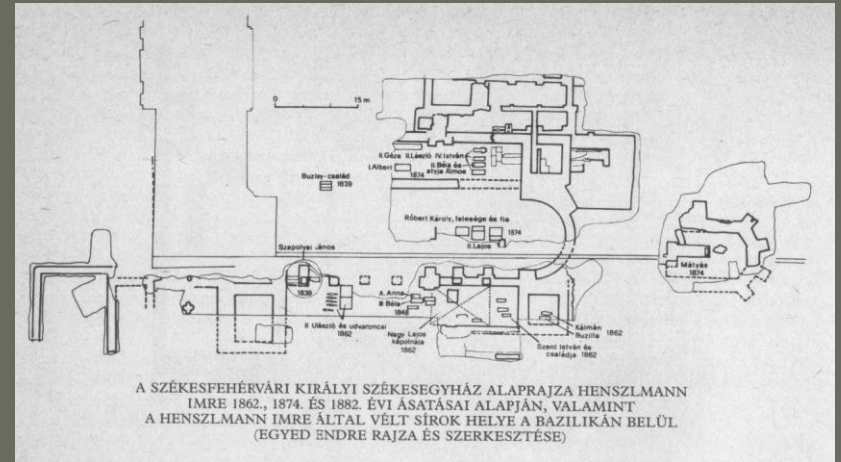
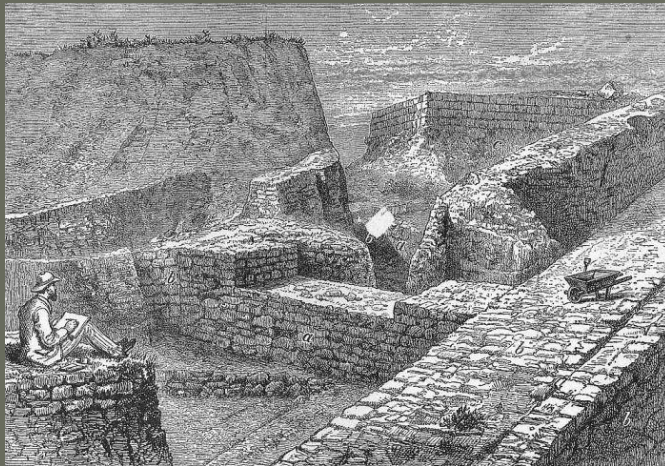

PUSZTULÁSTÖRTÉNET – ESZTERGOM PÉLDÁJÁN

A MÚLT FELFEDEZÉSE

Herculaneum	Elbouf herceg	1710 –
Pompei		1748
Napóleon egyiptomi hadjárata		1798 – 1800
Hieroglifák megfejtése	J. F. Champollion	1822
Ninive	A. H. Layard	1845 – 1847
Fehérvár	Érdy János	1848
	Henszlmann Imre	1862
Trója	H. Schliemann	1873
Olümpia	E. Curtius	1875 - 1881

A XIX. SZÁZAD MAGYAR KUTATÓI

Letűnt korok	Hazai tájak	Távoli tájak
	Oláh Miklós (1493 – 1568) Hungária	Szepsi Csombor Márton (1594 – 1623) Nyugat- és Észak Európa
	Bél Mátyás (1684 – 1749) Természetrajz, gazdálkodás	Kőrösi Csoma Sándor (1784 – 1842) India, finnugor őshaza
Henszlmann Imre (1813 – 1888) Fehérvár, Kassa, Kalocsa, stb.	Tessedik Sámuel (1742 – 1820) Életmód, gazdálkodás	Reguly Antal (1819 – 1858) finnugor őshaza
Rómer Flóris (1815 – 1889) Magyar műrégészeti kalauz	Teleki Domokos (1773 – 1798) Erdély és délvidék	Xántus János (1825 – 1894) Távol-kelet, Borneó
Ipolyi Arnold (1823 – 1886)	Vahot Imre (1820 – 1879) Duna-Tisza köze	Vámbéry Ármin (1832 – 1913) Közép-Ázsia
	Kőváry László (1820 – 1907) Erdély	Zichy Jenő (1837 – 1906) Ázsia
	Orbán Balázs (1830 – 1890) Székelyföld	Teleki Sámuel (1845 – 1916) Kelet-Afrika
Gerecze Péter (1856 – 1914) fotó	Herman Ottó (1836 – 1914) tárgyi néprajz	Lóczy Lajos (1849 – 1920) Kína
Möller István (1860 – 1934) Zsámbék, Vajdahunyad		Goldziher Ignác (1850 – 1921) arab és iszlám világ
Foerk Ernő (1868 – 1934) felmérések	Karácsonyi János (1858 – 1929) magyar nemzetségek története	Bíró Lajos (1856 – 1931) Új-Guinea
Csányi Károly (1873 – 1955)	Borovszky Samu (1860 – 1912) Magyarország vármegyéi és városai	Stein Aurél (1862 – 1943) Belső-Ázsia
Szentpétery Imre (1878 – 1950) oklevéltan, kronológia	Bátky Zsigmond (1874 – 1939) tárgyi néprajz, táplálkozás	Jankó János (1868 – 1902) Észak-Afrika, finnugor őshaza
Gerevich Tibor (1882 – 1954) művészettörténet	Györffy István (1884 – 1939) tárgyi- és településnéprajz, gazdálkodás	Róheim Géza (1891 – 1953) Új-Guinea, USA

FORRÁSOK I.

Ismerni kell a forrás keletkezésének körülményeit (valódiság, keletkezés oka, célja)

Írott források:

Gesták, krónikák

Anonymus, Kézai Simon

Útleírások

Idriszi, al-Garnáti, Freisingi Ottó, Julianus, Bonfini, Evlia Cselebi

Beszámolók

Rogerius, Brodarics István, Mindszenti Gábor

Oklevelek

Az Árpád-házi királyok okleveleinek kritikai jegyzéke

Anjou-kori oklevéltár

Zsigmond-kori oklevéltár

egyházi-, családi oklevéltárak

Összeírások

adóösszeírás, adólista

-1332 – 1337 pápai tizedjegyzék

-1480 k. pápai adólajstrom

-török defterek

birtokösszeírás

határjárás

Nevek

dűlő-, illetve határnevek

Összegző munkák:

Györffy Gy.: Az Árpád-kori Magyarország történeti földrajza I-IV.

Csánki D.: Magyarország történeti földrajza a Hunyadiak korában

Engel P.: Magyarország a középkor végén (CD)

FORRÁSOK II.

Elbeszített források:

Regék, mesék, néphagyományok, históriás énekek

Rajzolt források:

Képes ábrázolások

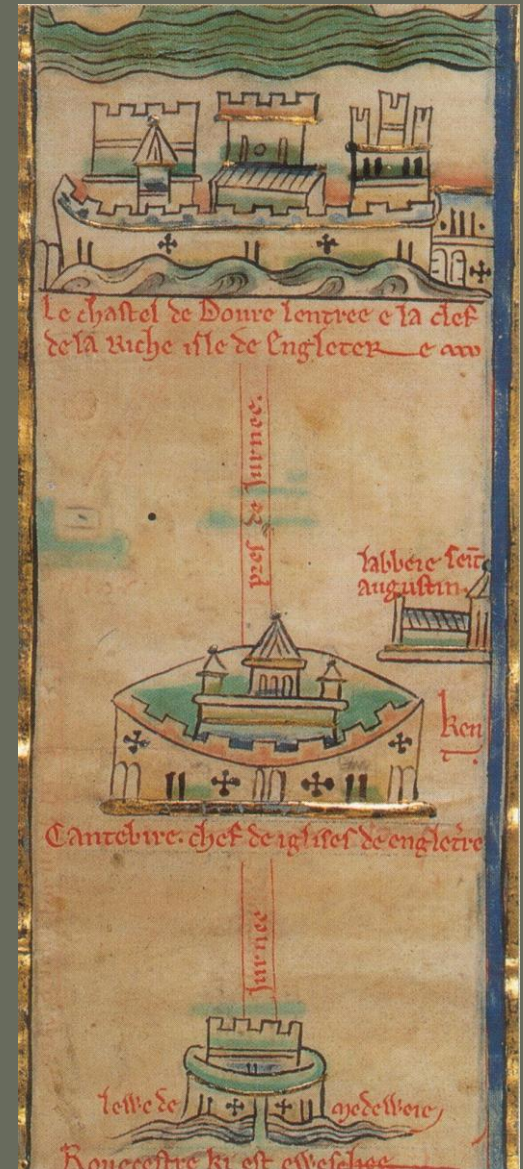
- illusztrációk
- látképek
- csataképek

Felmérések, tervrajzok

- hadmérnöki
 - építőmesteri
- (pl. Villard, Parler)

Térképek

- útvonalrajzok
- portolánok
- kéziratos térképek
- térképek

FORRÁSOK III.

Kézzelfogható források:

Épület esetében:

- épületkutatás (komplex, Bauforschung)
- falkutatás
- szondázó ásatás
- analógiák

Település esetében:

- feltárás (komplex)
- ásatás
- légi régészet (légifotó, hőkamera)

Egyéb források:

Segédtudományok:

- történeti ökológia (természeti viszonyok)
- történeti földrajz
- kronológia (időszámítás-tan, keltezés-tan)
- paleográfia (írás-tan)
- oklevéltan, irattan
- címertan, pecsét-tan
- metrológia (mérték-tan)

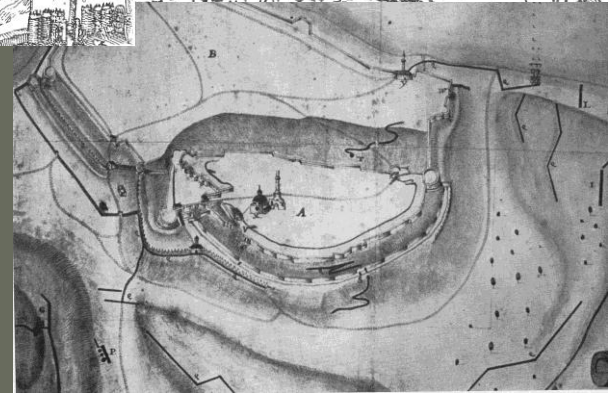
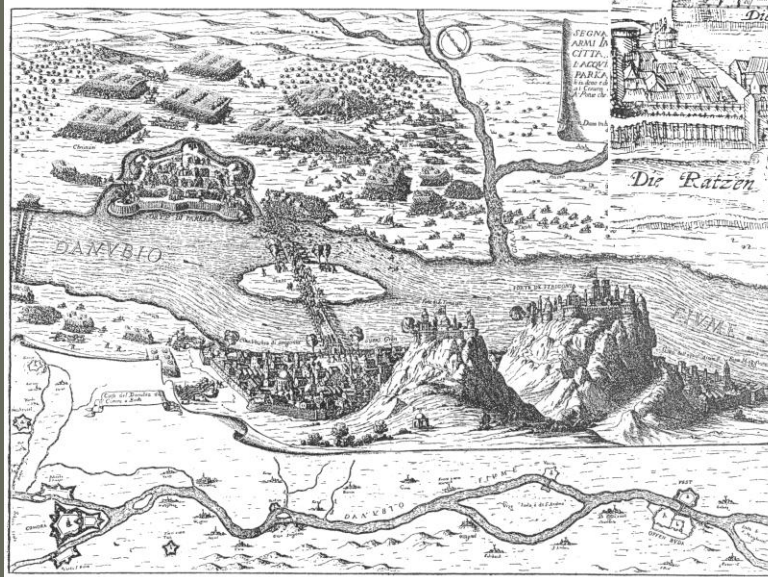
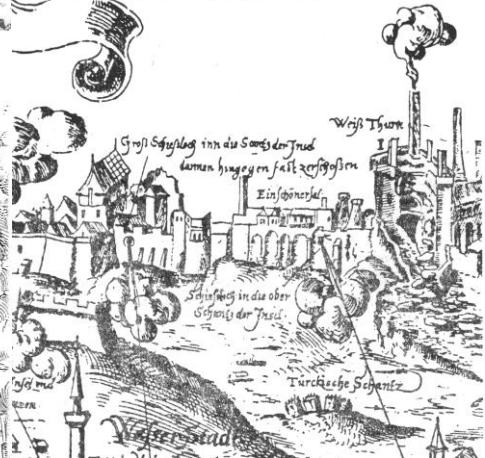
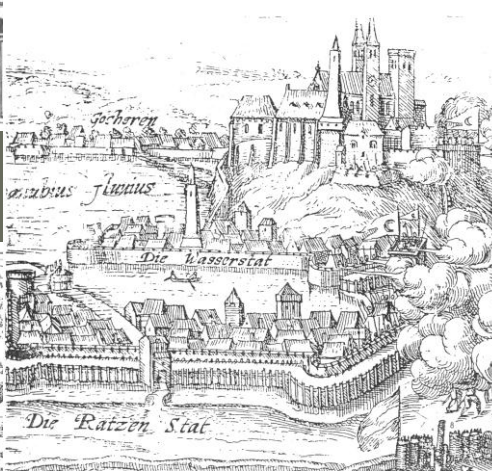
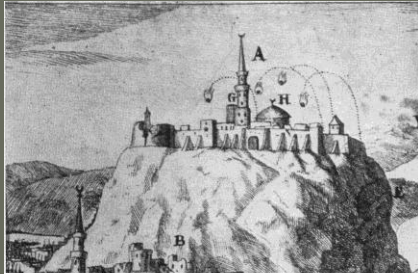
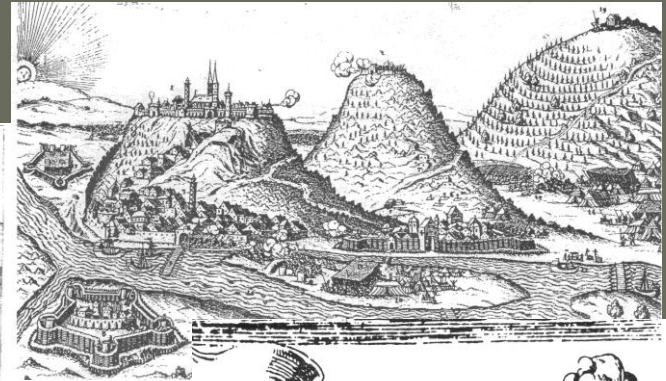
KÉPES KRÓNIKA

LÁTKÉPEK

ESZTERGOM

1595	1595
1683	1594
1683	1683

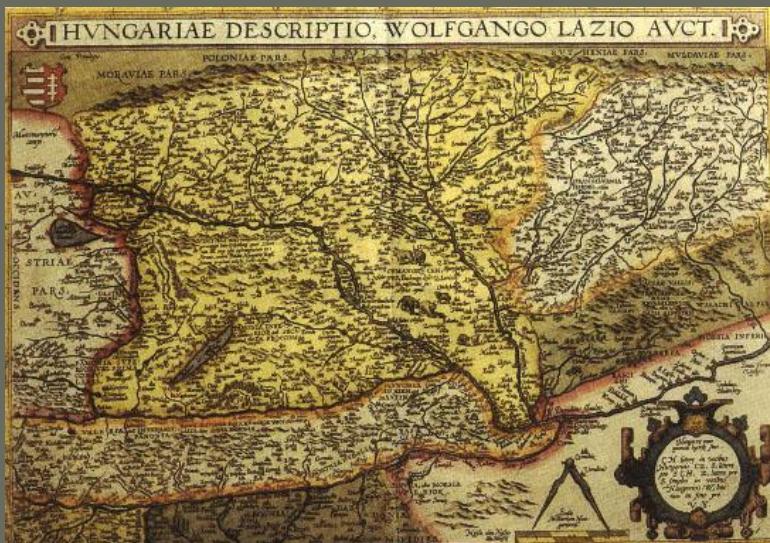

TÉRKÉPEK I.

1528

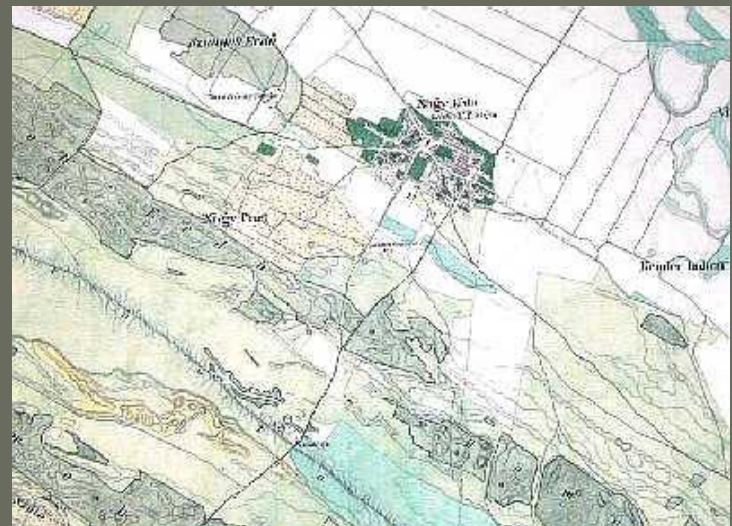
1570

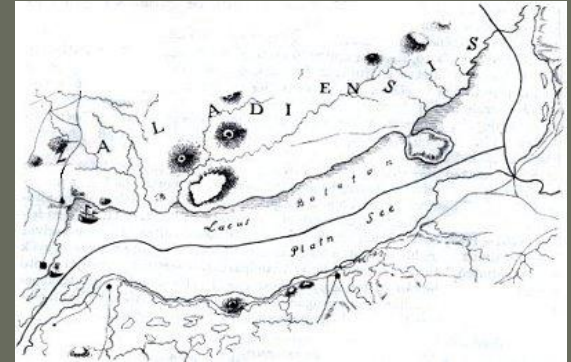
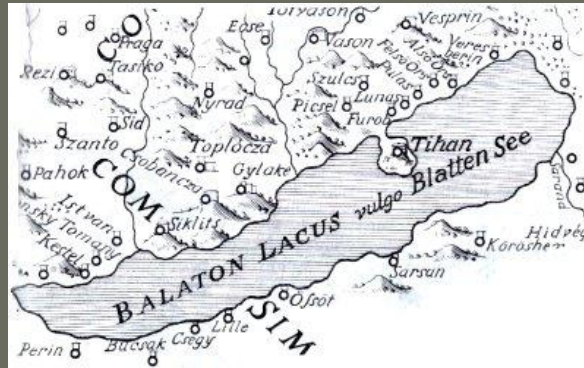
TÉRKÉPEK II. NAGYKÁTA

1732-50 1783

1816 1829-66

TÉRKÉPEK III: BALATON

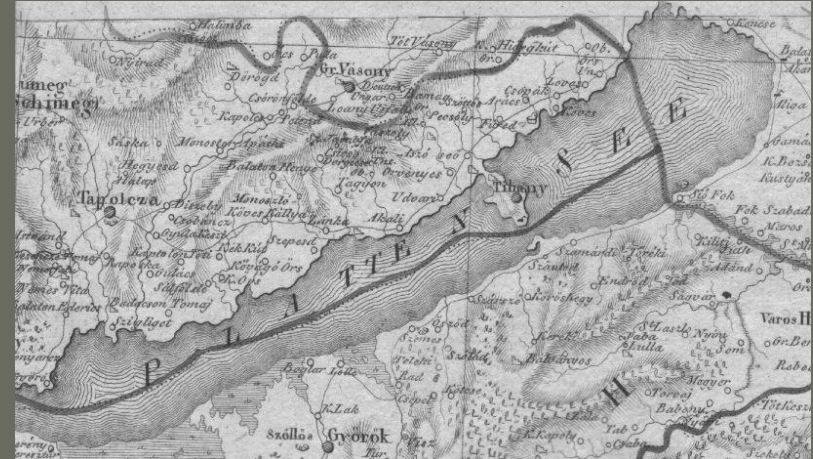
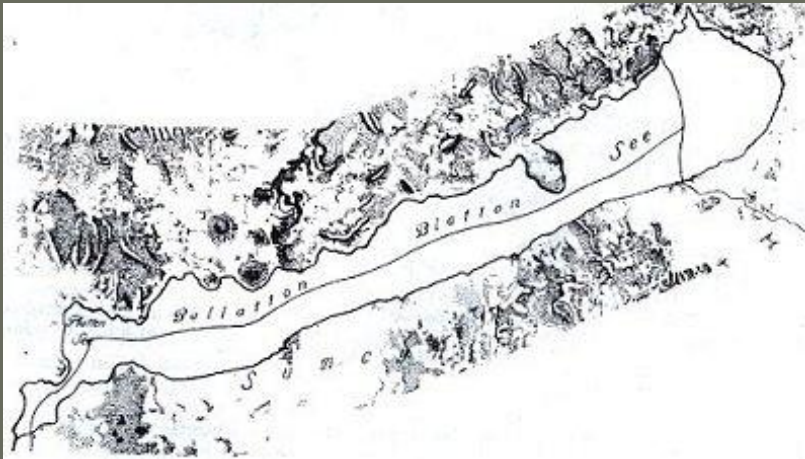
1556

1709

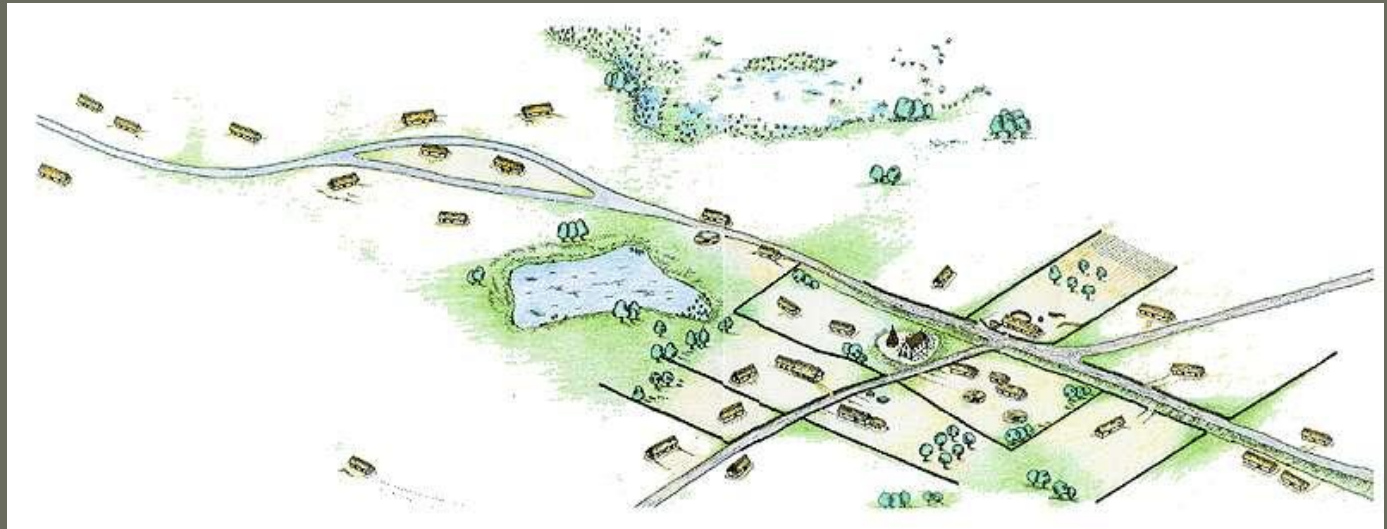
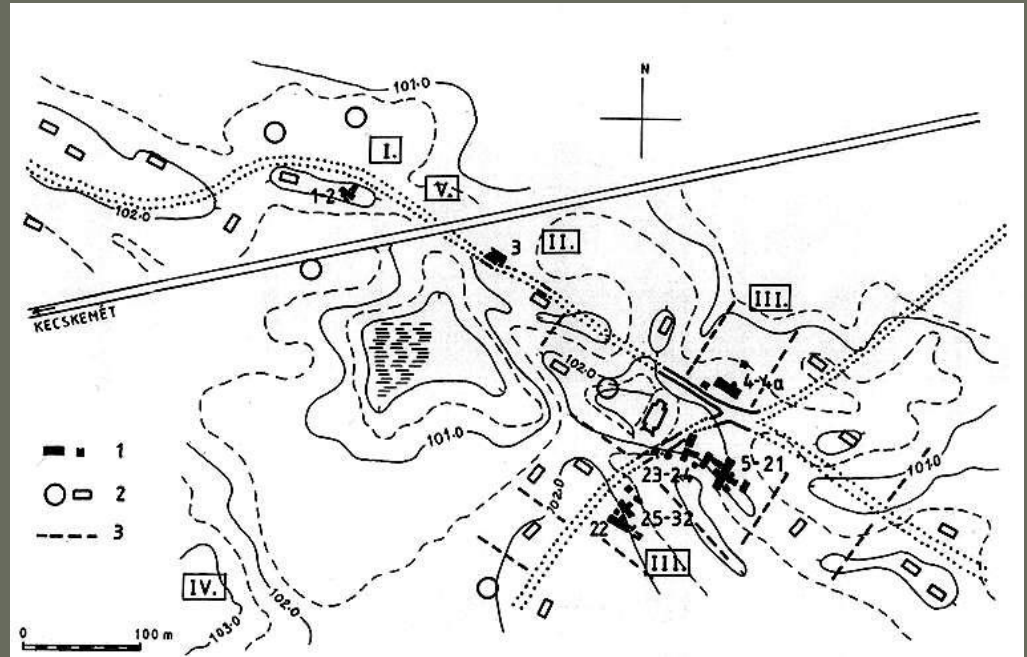
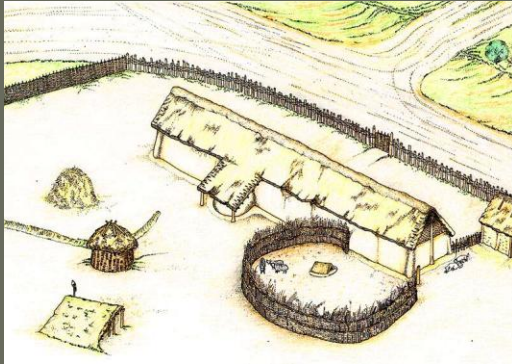
1732

1783

1816

KOMPLEX FELTÁRÁS SZENTKIRÁLY

LÉGIFOTÓ

LÉGI RÉGÉSZET

súrlófényes

hőkamerás

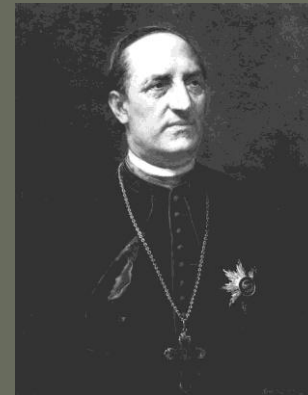
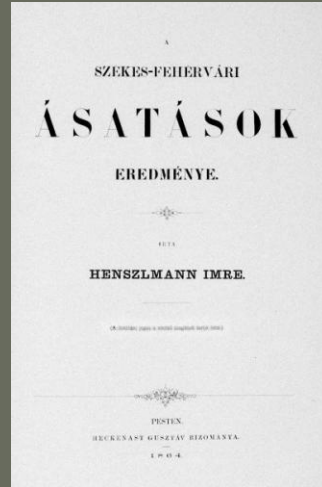

A HŐSKOR

Fehérvár, Kassa

Henszlmann Imre

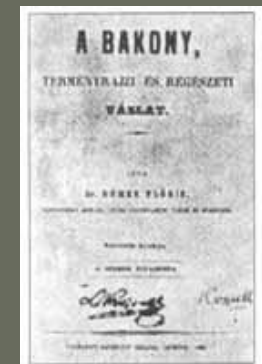
Gerecze
Ipolyi
Rómer

Schulek Frigyes és Steidl Imre

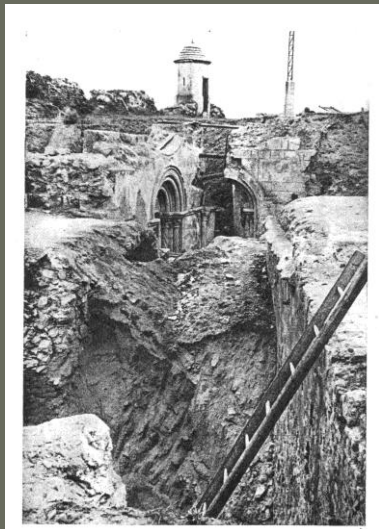
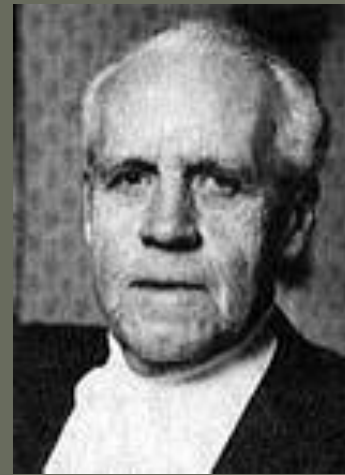
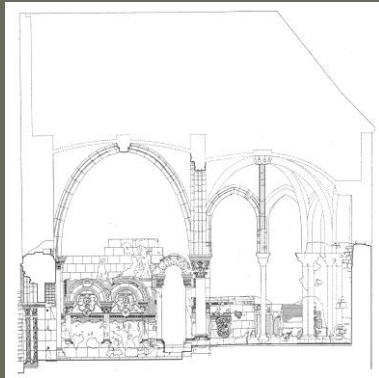

- 1846: Kassa
- 1850:
Zentralcomission
- 1866: önálló
Műemléki biz.
- 1871: MIB
- 1881: MOB

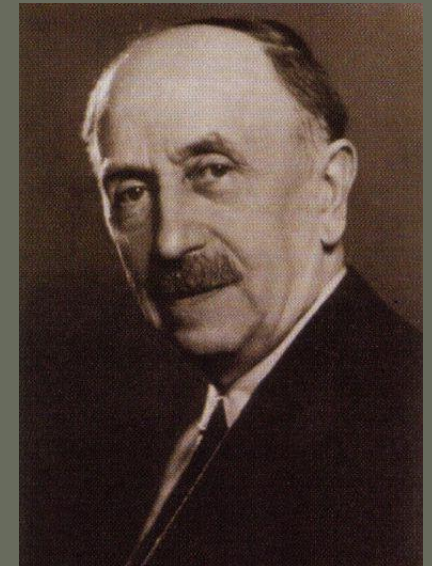

A FÉNYKOR

Zsámbék, Fehérvár, Esztergom

Dercsényi Dezső
Gerevich Tibor
Lux Kálmán

UTÓKOR

Engel, Györfffy
László, Guzsik
Kristó, Zolnay
Kubinyi
Nováki, Erdei
Sedlmayr,
Marosi

